

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2015

1696/2015

Laki

muussa kuin viranomaisessa tapahtuvasta kuluttajariitojen ratkaisemisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee tuomioistuimen ulkopuolisia vaihtoehtoisia riidanratkaisuelimiä, jotka on ilmoitettu kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU, jäljempänä *direktiivi*, 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti Euroopan komissiolle, sekä näissä elimissä noudatettavaa riidanratkaisumenettelyä. Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta viranomaiseen, jonka tehtävänä on ratkaista kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien välisiä erimielisyyksiä.

Lakia sovelletaan kuluttajan ja Suomeen sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan välisiä kulutushyödykesopimuksia ja kulutushyödykkeen hankintaa koskeviin riita-asioihin, jotka kuluttajat ovat saattaneet riidanratkaisuelimen käsiteltäviksi.

Hakemuksesta tulla ilmoitetuksi Euroopan komission ylläpitämään luetteloon vaihtoehtoisista riidanratkaisuelimistä säädetään oikeusministeriön asetuksella.

2 §

Riidanratkaisuelimen kokoonpano eräissä tapauksissa

Jos riidanratkaisuelimen kokoonpanoon kuuluu useampi kuin yksi riidanratkaisusta vastaava henkilö ja siinä on elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien edustajia, elinkeinonharjoittajilla ja kuluttajilla tulee olla kokoonpanossa yhtä monta edustajaa.

3 §

Käsittelyvelvollisuus

Riidanratkaisuelimen on käsiteltävä toimialaansa kuuluvat kuluttajariita-asiat, jotka kuluttajat saattavat sen käsiteltäviksi. Riidanratkaisuelin voi kuitenkin jättää käsittelemättä sen ratkaistavaksi saatetun kuluttajariita-asian, jos peruste käsittelemättä jättämiselle on direktiivin 5 artiklan 4 ja 5 kohdan mukainen ja se on sisällytetty riidanratkaisuelimen menettelysääntöihin.

HE 74/2015
TaVM 13/2015
EV 69/2015

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU (32013L0011); EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63 – 79

4 §

Riidanratkaisusta vastaavan kelpoisuus

Riidanratkaisusta vastaavalla on oltava tarvittavat tiedot ja taidot kuluttajariitojen vaihtoehdoisen riidanratkaisun tai niiden tuomioistuinkäsittelyn alalla sekä yleinen lainsäädännön tuntemus.

5 §

Riidanratkaisuun osallistuvan riippumattomuus ja puolueettomuus

Riidanratkaisuun osallistuva on nimitettävä tehtävänsä toistaiseksi tai toimikaudeksi, joka on riittävän pitkä hänen toimintansa riippumattomuuden varmistamiseksi, eikä häntä saa erottaa tehtävästään ilman painavaa syytä.

Riidanratkaisuun osallistuva ei saa ottaa vastaan ohjeita riidan kummaltakaan osapuolelta tai näiden edustajilta eikä hänen saamansa palkkio saa olla kytköksissä menettelyn tulokseen.

6 §

Riidanratkaisuun osallistuvan esteellisyys

Riidanratkaisuun osallistuvan esteellisyyteen sovelletaan tuomarin esteellisyyttä koskevia säännöksiä lukuun ottamatta oikeudenkäymiskaaren 13 luvun 7 §:n 2 momenttia.

7 §

Asian vireilletulo ja valmistelu

Asia tulee vireille riidanratkaisuelimessä kirjallisella tai sähköisellä hakemuksella.

Hakemuksen vastaanottaneen riidanratkaisuelimen on pyydettävä elinkeinonharjoittajaa vastaamaan hakemukseen, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Riidanratkaisuelin voi ratkaista asian, vaikka elinkeinonharjoittaja ei ole antanut vastausta.

Osapuolille on annettava mahdollisuus kohtuullisessa ajassa lausua aineistosta, joka on toimitettu riidanratkaisuelimelle ja johon riidanratkaisu perustuu.

Riidanratkaisuelimen on ilmoitettava riidan osapuolille viipymättä siitä, että se on saanut kaiken asian ratkaisemiseksi tarpeellisen aineiston.

8 §

Asian jättäminen käsittelemättä

Jos riidanratkaisuelin ei ota käsiteltäväkseen sille toimitettua hakemusta, sen on annettava hakijalle ja tarvittaessa elinkeinonharjoittajalle perusteltu selvitys käsittelemättä jättämisen syistä viimeistään kolmen viikon kuluttua siitä, kun peruste olla käsittelemättä asiaa ilmeni.

9 §

Asian käsittelyn raukeaminen

Jos hakija peruuttaa tekemänsä hakemuksen, asian käsittely raukeaa.

10 §

Asian ratkaiseminen

Riidanratkaisuelin käsittelee ja ratkaisee asian omien menettelysääntöjensä mukaisesti. Ratkaisusuositus perusteluineen on annettava kirjallisesti viimeistään 90 päivän kuluttua siitä, kun riidanratkaisuelimen käytettävissä on ollut kaikki asian ratkaisemiseksi tarpeellinen aineisto. Erittäin monimutkaisissa riita-asioissa riidanratkaisuelin voi harkintansa mukaan pidentää 90 päivän määräaikaa. Osapuolille on ilmoitettava määräajan pidentämisestä sekä ratkaisusuosituksen antamisen arvioidusta ajankohdasta.

11 §

Ratkaisun tiedoksianto

Ilmoittaessaan osapuolille ratkaisustaan riidanratkaisuelimen on samalla tiedotettava siitä, että sen ratkaisut ovat suosituksia sekä siitä, ettei osallistuminen riidanratkaisumenettelyyn sulje pois mahdollisuutta saattaa asia myöhemmin tuomioistuimen ratkaistavaksi.

12 §

Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietolaissa (523/1999).

13 §

Käsittelyn maksuttomuus hakijalle

Riidanratkaisukäsittely on oltava hakijalle maksutonta.

14 §

Avustajan tai edustajan käyttäminen

Asian osapuolilla on oikeus käyttää avustajanaan tai edustajanaan lakimestä tai muuta henkilöä.

15 §

Menettelystä tiedottaminen

Riidanratkaisuelimen on pidettävä yllä ajantasaista verkkosivustoa, jolla on helposti saatavilla selkeää ja ymmärrettävää tietoa elimestä ja siellä noudatettavasta menettelystä sekä osapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista. Riidanratkaisuelimen on pyydettyessä toimitettava edellä tarkoitetut tiedot pysyvällä tavalla. Riidanratkaisuelimen verkkosivustolla on oltava tieto myös Euroopan komission verkkosivuston osoitteesta.

Riidanratkaisuelimen on asetettava vuotuinen toimintakertomuksensa julkisesti saataville verkkosivustolleen sekä pyydettyessä annettava se pysyvällä tavalla.

Oikeusministeriön asetuksella säädetään tarkemmin niistä tiedoista, joita riidanratkaisuelimen on 1 momentin mukaan annettava, tietojen antamisesta riita-asian osapuolille sekä 2 momentin mukaisen toimintakertomuksen sisällöstä.

1696/2015

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 9 päivänä tammikuuta 2016.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2015

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner